

Udskriftsdato: 19. december 2025

2019/1 LSF 173 (Gældende)

Forslag til Lov om ændring af lov om social service (Psykologbehandling til kvinder, der får ophold på krisecenter)

Ministerium: Social- og Indenrigsministeriet

Journalnummer: Social- og Indenrigsmin., j.nr. 2019-9616

Forslag

til

Lov om ændring af lov om social service

(Psykologbehandling til kvinder, der får ophold på krisecenter)

§ 1

I lov om social service, jf. lovbekendtgørelse nr. 798 af 7. august 2019, som ændret senest ved § 1 i lov nr. 137 af 25. februar 2020, foretages følgende ændring:

1. I § 109 indsættes som *stk. 9*:

»*Stk. 9.* Kommunalbestyrelsen skal tilbyde ti timers psykologbehandling til kvinder, der får ophold i boformer efter stk. 1. Behandlingen skal udføres af en autoriseret psykolog. Pligten til at tilbyde psykologbehandling gælder uanset opholdets varighed. Tilbuddet skal iværksættes under selve opholdet eller i umiddelbar forlængelse heraf.«

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. juli 2020.

Stk. 2. Loven finder tillige anvendelse for kvinder, der inden lovens ikrafttræden har fået ophold på en boform efter § 109, stk. 1, i lov om social service, og som fortsat har ophold på boformen efter lovens ikrafttræden.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

Lovforslaget fremsættes som led i udmøntning af aftale af 2. december 2019 mellem regeringen, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet om finansloven for 2020.

Ifølge Danmarks Statistik havde 2.019 kvinder i 2018 ophold på kvindekrisecenter, og i alt 1.915 børn ledsagede deres mor under opholdet. Aftaleparterne er enige om, at kvinder, der har levet med frygten for og konsekvenserne af vold eller trusler om vold i de relationer, der burde være trygge og kærlige, skal have hjælp til at bryde voldsspiralen og få fodfæste i et liv uden vold. Mange kvinder har i den forbindelse gavn af psykologbehandling foruden den socialfaglige støtte, som krisecentret tilbyder under opholdet, og den indledende og koordinerende rådgivning, som kommunen skal tilbyde kvinden i forbindelse med ophold på krisecenter.

Med lovforslaget foreslås det, at kommunalbestyrelsen skal tilbyde ti timers psykologbehandling til kvinder, der får ophold på krisecenter efter § 109, stk. 1, i lov om social service, jf. lovbekendtgørelse nr. 798 af 7. august 2019 med senere ændringer (herefter serviceloven). Tilbuddet kan iværksættes under selve opholdet på krisecentret eller i umiddelbar forlængelse heraf. Formålet med lovforslaget er, at kvinder, der har ophold på krisecenter efter servicelovens § 109 som følge af vold, trusler om vold eller tilsvarende krise i relation til familie- eller samlivsforhold, hurtigt og ubureaukratisk får den hjælp, de har brug for.

2. Psykologbehandling til kvinder med ophold på et krisecenter

2.1. Gældende ret

Efter servicelovens § 109, stk. 1, skal kommunalbestyrelsen tilbyde midlertidigt ophold i boformer til kvinder, som har været udsat for vold, trusler om vold eller tilsvarende krise i relation til familie- eller samlivsforhold (kvindekrisecenter). Kvinderne kan være ledsaget af børn, og de modtager under opholdet omsorg og støtte.

Optagelse på krisecentret kan efter servicelovens § 109, stk. 2, ske anonymt ved egen henvendelse eller ved henvisning fra offentlige myndigheder. Det er lederen af boformen, der træffer afgørelse om optag og udskrivning, jf. § 109, stk. 3.

Krisecentret har efter servicelovens § 109, stk. 4 og 5, orienteringspligt om optagelse og udskrivning af kvinder og evt. ledsagende børn til den kommune, der har pligt til at yde hjælp efter serviceloven, jf. §§ 9-9 b i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, jf. lovbekendtgørelse nr. 826 af 16. august 2019 med senere ændringer (herefter den sociale retssikkerhedslov). Orientering om optagelse skal ske senest tre hverdage efter optagelsen, mens orientering om udskrivning så vidt muligt skal ske inden udskrivning fra boformen, dog senest 3 hverdage efter.

Orienteringerne til kommunen om optagelse og udskrivning skal efter servicelovens § 109, stk. 6, som minimum indeholde kvindens og eventuelle børns navne og cpr-numre samt dato og begrundelse for henholdsvis optagelse og udskrivningen. For kvinder, der har anonymt ophold på boformen udelades cpr-numre, og det skal i øvrigt sikres, at kvindens anonymitet opretholdes.

Kommunalbestyrelsen skal efter servicelovens § 109, stk. 7, tilbyde indledende og koordinerende rådgivning til kvinder på krisecenter. Den indledende rådgivning skal iværksættes så tidligt som muligt efter

orientering om optagelse på krisecentret og skal introducere kvinden til den koordinerende rådgivning og skabe kontakt mellem kvinden og en medarbejder, der varetager den koordinerende rådgivning. Den koordinerende rådgivning gives i forhold til bolig, økonomi, arbejdsmarked, skole, daginstitutioner, sundhedsvæsen m.v. og skal understøtte de enkelte dele i kommunalbestyrelsens øvrige tilbud.

Kommunalbestyrelsen skal efter servicelovens § 109, stk. 8, tilbyde børn, som ledsager deres mor under et ophold på et krisecenter, psykologbehandling. Dette blev indført med lov nr. 549 af 17. juni 2008 om ændring af lov om social service. Psykologbehandlingen skal tilbydes, uanset hvilken støtte barnet ellers i øvrigt har brug for. Behandlingens omfang kan strække sig mellem fire og ti timer. Behandlingen skal udføres af en autoriseret psykolog, og pligten til at tilbyde psykologbehandling gælder uanset opholdets varighed. Tilbuddet skal iværksættes under selve opholdet eller i umiddelbar forlængelse heraf.

Som udgangspunkt er det efter den sociale retssikkerhedslovs § 9, stk. 1, opholdskommunen, der har pligt til at yde hjælp – dvs. at kommunen er handlekommune – og det også er opholdskommunen, der endeligt finansierer den kommunale del af udgifterne til hjælpen – dvs. at kommunen er betalingskommune. En person har efter den sociale retssikkerhedslovs § 9, stk. 2, som udgangspunkt opholdskommune, hvor personen har bopæl eller sædvanligvis opholder sig. Når en kvinde tager ophold på et krisecenter, jf. servicelovens § 109, i en anden kommune end den, hvor hun har bopæl eller sædvanligvis opholder sig, gælder særlige regler for, hvilken kommune der er handlekommune for ydelser efter serviceloven under kvindens ophold på krisecenter. Her er det efter den sociale retssikkerhedslovs § 9, stk. 7, den oprindelige opholdskommune, der har pligt til at yde hjælp, når opholdet i botilbuddet er etableret ved medvirken fra den oprindelige opholdskommune eller anden offentlig myndighed, herunder forstanderen på et botilbud efter bl.a. servicelovens § 109. Pligten efter den sociale retssikkerhedslovs § 9, stk. 7, består, så længe kvinden har ophold i det pågældende krisecenter eller et tilsvarende botilbud, jf. den sociale retssikkerhedslovs § 9, stk. 8.

Opholdskommunen har efter reglerne i den sociale retssikkerhedslovs § 9 c, stk. 2, nr. 1, ret til refusion, når den tidligere kommune eller anden offentlig myndighed har medvirket til, at en person får ophold i en boform efter bl.a. servicelovens § 109.

Der er i dag mulighed for, at kvinder, der er udsat for vold, efter henvisning fra egen læge kan opnå tilskud til psykologbehandling. Efter bekendtgørelse nr. 903 af 26. august 2019 om sundhedslovens § 69 yder regionsrådet tilskud til psykologbehandling. Det fremgår af bekendtgørelse nr. 989 af 25. september 2019 om tilskud til psykologbehandling i praksissektoren for særligt udsatte persongrupper, at bl.a. personer, der har været ofre for vold eller voldtægt, herunder også i nære relationer, efter henvisning fra almen praktiserende læge kan få tilskud til psykologbehandling. Henvisning til behandling kan normalt ikke udstedes senere end 6 måneder efter den begivenhed, der er årsag til henvisningen, indtrådte, og kan ikke udstedes senere end 12 måneder efter begivenheden indtrådte. Denne tidsbegrænsning gælder dog ikke for personer, der inden de er fyldt 18 år, har været ofre for incest eller andre seksuelle overgreb, eller personer, som har en let til moderat depression eller angst og på henvisningstidspunktet er fyldt 18 år. Tilskuddet er fastsat til 60 procent af psykologens honorar.

Herudover gælder det, at kommunalbestyrelsen efter en konkret og individuel vurdering kan bevilge bl.a. psykologbehandling efter servicelovens § 102, når kriterierne herfor er opfyldt. Målgruppen herfor er borgere med betydeligt og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller med særlige sociale problemer. Tilbuddet gives, når det er nødvendigt med henblik på at bevare eller forbedre borgerens funktionsniveau, og når det ikke kan opnås gennem de behandlingstilbud, der kan tilbydes efter anden lovgivning.

2.2. Social- og Indenrigsministeriets overvejelser

Kvinder, der har ophold på krisecenter, har i varierende grad psykiske mén efter at have været udsat for fysisk, psykisk eller andre former for vold eller tilsvarende krise. Det kan f.eks. være, at de voldelige dynamikker kan blive så normale for kvinden, at hun opfatter voldelige, forulempende og nedværdigende hændelser som normale og måske selvforskyldte, ligesom det kan være en stor indre konflikt for kvinden at forlige sig med at være ”en, der har været udsat for vold”, hvorfor hun kan komme til at tro på, at det ikke kan undgås i fremtiden.

På trods af den støtte, som kvinderne allerede i dag får på krisecentrene, vurderer Social- og Indenrigsministeriet, at det er relevant, at kvinder som en del af opholdet på krisecenter tilbydes psykologbehandling til håndtering af de psykiske problematikker, der knytter sig hertil. Dette med det formål at hjælpe kvinden til at finde fodfæste og trivsel i et liv uden vold eller tilsvarende krise i relation til familie- eller samlivsforhold, herunder f.eks. i forhold til at opbygge tillid til at kunne stå på egne ben fremover, hvordan hun kan drage omsorg for sine børn i en kriseramt situation m.v.

Desuden vurderes det at styrke udbyttet af psykologbehandling til ledsagende børn, jf. servicelovens § 109, stk. 8, hvis også moren får mulighed for psykologbehandling til håndtering af de problemer, der knytter sig til årsagen til opholdet, typisk vold.

Erfaringer fra en tidligere forsøgsordning med psykologbehandling til kvinder på krisecenter i perioden 2012-2015 viser, at det kan være hensigtsmæssigt, at der er et tæt samarbejde mellem krisecentrets medarbejdere og den enkelte psykolog om tilrettelæggelsen af indsatsen, således at der arbejdes i samme retning, og kvinden oplever en koordineret hjælp (Psykologsamtaler til kvinder på krisecenter – evaluering af indsatsen, Socialstyrelsen 2015). Et sådant samarbejde vil imidlertid ikke i alle tilfælde være relevant, f.eks. hvis kvinden er fraflyttet krisecentret, eller hvis andre tilsvarende hensyn gør sig gældende. Forsøgsordningen blev etableret som led i aftale om satspuljen for 2012.

Det er kommunalbestyrelsen, der også efter endt ophold har pligt til at yde hjælp og støtte efter serviceloven. Social- og Indenrigsministeriet vurderer derfor, at det vil være hensigtsmæssigt, at det er kommunalbestyrelsen, der vil få pligt til at tilbyde kvinden psykologbehandling frem for, at hjælpen bliver en del af krisecentrets tilbud. Det skyldes blandt andet, at der er stor forskel på, hvor lang tid kvinderne har ophold på krisecentrene. Blandt de ophold, der blev påbegyndt i løbet af de første tre kvartaler i 2017, blev omkring 25 pct. afsluttet inden for en uge, og lidt over 40 pct. af opholdene blev afsluttet inden for tre uger. Lidt under 30 pct. af opholdene varede mere end 3 måneder (mindst 14 uger). Det bemærkes endvidere, at det er kommunalbestyrelsen, der efter servicelovens § 109, stk. 8, har pligt til at tilbyde psykologbehandling til børn, der ledsager deres mor på krisecenter.

I forbindelse med, at psykologbehandling til kvinder på krisecenter foreslås indført, jf. punkt 2.3 nedenfor, vurderer Social- og Indenrigsministeriet, at det samtidig er vigtigt, at anonymiteten for de kvinder, der har anonymt ophold, kan opretholdes, og at tilrettelæggelsen af psykologbehandling må ske på en sådan måde, at dette i videst muligt omfang sikres.

2.3. Den foreslåede ordning

Med den foreslåede nye § 109, stk. 9, i serviceloven vil kommunalbestyrelsen skulle tilbyde kvinder med ophold på midlertidige boformer efter servicelovens § 109, stk. 1, (krisecenter) ti timers psykologbehandling. Det vil være muligt for kvinden at afslå tilbuddet, aftale færre timer eller afbryde forløbet, hvis hun ønsker det.

Behandlingen vil skulle udføres af en autoriseret psykolog. Af hensyn til at sikre den fornødne faglighed i behandlingen bør kommunalbestyrelsen i videst muligt omfang anvende psykologer, der har relevant fagligt kendskab til og behandlingsmæssig erfaring med de særlige problematikker, det vedrører, herunder

f.eks. vold i nære relationer, social kontrol m.v. Det kan fx være psykologer med tilknytning til et krisecenter eller lignende.

En række krisecentre har i dag psykologer med relevant faglighed tilknyttet, enten som ansatte på krisecentret eller eksternt tilknyttet. Det vurderes, at det i mange tilfælde vil kunne være relevant af hensyn til den nødvendige faglighed og for at sikre en god praktisk tilrettelæggelse af hjælpen under kvindens ophold på krisecentret, at kommunalbestyrelsen kan indgå aftale med et konkret krisecenter om at benytte disse psykologer til at gennemføre behandlingen. Den foreslåede ordning om psykologbehandling til kvinder, der får ophold på krisecenter, er ikke finansieret over krisecentrets takst for ophold. Kommunalbestyrelsen kan tilkøbe psykologbehandling hos krisecentret, hvis krisecentret har en psykolog tilknyttet, som kan varetage behandlingsforløbet.

Det vil i forbindelse med kommunalbestyrelsens valg af psykolog være væsentligt så vidt muligt at understøtte kontinuiteten i samtaleforløbet for kvinden. Der er tale om kvinder i en meget sårbar situation, og valg af psykolog skal således ske med udgangspunkt i, hvordan kvinden får bedst muligt udbytte af psykologbehandlingen, og at hun har mulighed for at benytte sig af tilbuddet, herunder at der er taget hensyn til eventuelle sikkerhedsmæssige forhold for kvinden.

Der vil være tale om kvinder med forskellige baggrunde og behov. For så vidt angår særlige forhold for voldsudsatte kvinder med et handicap, som får ophold på krisecenter, tilbyder VISO rådgivning til kommuner og sociale tilbud efter serviceloven. VISO, som er den nationale videns- og specialrådgivningsorganisation på socialområdet, kan bl.a. rådgive om, hvad kommunen bør have for øje i forbindelse med valg af psykolog, ligesom krisecentre og kommunalt ansatte psykologer kan få rådgivning hos VISO om særlige forhold vedr. fx vold og indgribende handicap. Såfremt en kvinde er i behandling hos en privatpraktiserende psykolog, vil evt. rådgivning fra VISO skulle ske via kommunen og i samarbejde med borgeren.

Pligten til at tilbyde psykologbehandling vil gælde uanset opholdets varighed og vil skulle iværksættes under opholdet eller i umiddelbar forlængelse heraf.

Ret til psykologbehandling i forbindelse med et ophold på et kvindekrisecenter er en ydelse efter serviceloven, hvorfor de almindelige regler om handlekommune vil finde anvendelse i forhold til at fastslå, hvilken kommune, der har pligt til at yde hjælp og finansiere hjælpen. Hvis en kvinde tager ophold på et krisecenter i en anden kommune end den, hvor hun har bopæl eller sædvanligvis opholder sig, vil det være den oprindelige opholdskommune, der har pligt til at yde hjælp, når opholdet i botilbuddet er etableret ved medvirken fra den oprindelige opholdskommune eller anden offentlig myndighed, herunder forstanderen på et botilbud efter bl.a. servicelovens § 109. Såfremt kvinden efter opholdet på kvindekrisecentret får en ny opholdskommune end den oprindelige opholdskommune, vil denne som udgangspunkt overtage handle- og betalingsforpligtelsen for de resterende op til ti timer af psykologbehandlingen efter denne ordning, jf. den sociale retssikkerhedslovs 9, stk. 1, jf. dog § 9, stk. 7, om pligt til at yde hjælp efter serviceloven, når kommunen eller anden offentlig myndighed har medvirket til, at personen har fået ophold i bestemmelsen de nævnte boformer, boliger og institutioner.

Efter lovforslaget vil anonymt ophold på et krisecenter ikke i sig selv være en hindring for, at kvinden tilbydes psykologbehandling. Se bemærkninger til lovforslagets § 1, nr. 1.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 1.

3. Ligestillingsmæssige konsekvenser

Forslaget har til formål at sikre, at kvinder, der har været udsat for vold, trusler om vold eller tilsvarende

krise i nære relationer, hurtigt får den hjælp, de har behov for til at bearbejde konsekvenserne ved volden og dermed hurtigere komme på fode igen.

Det skønnes, at i alt 38.000 kvinder og 19.000 mænd i Danmark i 2017 var udsat for fysisk partnervold ("Vold og seksuelle krænkelser", Statens Institut for Folkesundhed 2018). Den fysiske partnervold, kvinder udsættes for, er typisk grovere end den, mænd udsættes for, og kvinder er tre gange så udsatte for psykisk partnervold som mænd. Kvinder er således i væsentligt større omfang udsat for partnervold, og det vurderes således, at der er stort behov for at sætte ind med hjælp og støtte over for voldsramte kvinder. Lovforslaget vurderes således at have positive ligestillingsmæssige konsekvenser for kvinder samlet set. Det bemærkes i forlængelse heraf, at mænd, der har været udsat for vold, trusler om vold eller tilsvarende krise i nære relationer, ikke får adgang til samme behandling.

4. Forholdet til databeskyttelseslovgivningen

I forbindelse med den behandling, som psykologen foretager, kan psykologen få videregivet almindelige personoplysninger og følsomme personoplysninger som fx helbredsoplysninger og evt. personnummer. Disse oplysninger skal behandles i overensstemmelse med reglerne i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger (herefter databeskyttelsesforordningen) og databeskyttelsesloven, jf. lov nr. 502 af 23. maj 2018.

De personoplysninger, som den private psykolog modtager fra kommunen, er psykologen dataansvarlig for, ligesom psykologen er dataansvarlig for de personoplysninger, som psykologen behandler i forbindelse med behandlingsforløbet. Hjemmel til behandling af almindelige personoplysninger, som fx kvindens navn og kontaktoplysninger, som psykologen modtager fra kommunen, findes i databeskyttelsesforordningens artikel 6, litra e, og hjemmel til behandling af følsomme personoplysninger som fx helbredsoplysninger findes i artikel 9, litra f. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til lovforslagets § 1 om behandling af autoriserede psykologers pligt til at føre ordnede optegnelser mv.

Kommunen vil være dataansvarlig for behandling af personoplysninger om kvinden. Hjemmel til behandling, herunder videregivelse, af almindelige personoplysninger som fx navn og kontaktoplysninger, findes i databeskyttelsesforordningens Artikel 6, litra e, og hjemmel til behandling af særlige kategorier af personoplysninger som helbredsoplysninger findes i Artikel 9, litra f. Hvis psykologen, der gennemfører behandlingen, er ansat i den pågældende kommune, er kommunen dataansvarlig efter de samme artikler. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til lovforslagets § 1 om behandling af autoriserede psykologers pligt til at føre ordnede optegnelser mv.

For så vidt, at det er relevant at behandle oplysninger om personnummer sker det i overensstemmelse med databeskyttelseslovens § 11.

Det følger af persondataforordningens artikel 13 om oplysningspligt ved indsamling af oplysninger hos den registrerede, at den dataansvarlige har pligt til at oplyse den registrerede om bl.a., hvem der er dataansvarlig og relevante kontaktoplysninger, formålene med den behandling af personoplysningerne og retsgrundlaget for behandlingen af oplysningerne mv. Den registrerede har en række rettigheder efter persondataforordningens artikel 15-22, herunder ret til indsigt, berigtigelse, sletning mv. Oplysningspligten skal også iagttages i forbindelse med videregivelse af personoplysninger.

Det forudsættes, at behandling af personoplysninger til hver en tid sker i overensstemmelse med principperne i databeskyttelsesforordningens artikel 5.

5. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

Lovforslaget medfører både administrative og økonomiske konsekvenser for kommunerne, der som noget nyt forpligtes til at tilbyde ti timers psykologbehandling til kvinder med ophold på krisecentre. Desuden medfører lovforslaget økonomiske konsekvenser for staten som følge af, at staten efter servicelovens § 177, stk. 1, nr. 5, refunderer 50 pct. af kommunens udgifter til boformer efter servicelovens § 109.

Der er med aftale om finansloven for 2020 afsat midler til finansiering af en lovændring.

Lovforslaget vurderes at medføre samlede offentlige merudgifter på 5,2 mio. kr. i 2020 og 10,3 mio. kr. (2020-pl) årligt fra 2021 og frem. Heraf skønnes kommunernes merudgifter at være 2,6 mio. kr. i 2020 og 5,3 mio. kr. (2020-pl) årligt i 2021 og frem, idet der er tale om 50 pct. statsrefusion, dog med fuld kompensation for administrationsudgifterne i kommunerne. Merudgifter for staten som følge af statsrefusionen skønnes at være 2,5 mio. kr. i 2020 og 5,1 mio. kr. (2020-pl) årligt i 2021 og frem.

De økonomiske konsekvenser forhandles med kommunerne.

Lovforslaget har ikke økonomiske konsekvenser for regionerne.

Lovforslaget vurderes ikke at have væsentlige omstillingskonsekvenser eller digitaliseringsrelaterede konsekvenser for det offentlige. Lovforslaget følger således seks ud af de syv principper for digitaliseringsklar lovgivning. Således indeholder lovforslaget forslag til klare og enkle regler. Lovforslaget ændrer ikke på, at der kan kommunikeres digitalt med kommunerne. Lovforslaget understøtter sammenhæng på tværs. Lovforslaget understøtter tryk og sikker datahåndtering og anvendelse af offentlig infrastruktur, idet der kan kommunikeres med kommunerne via Digital Post. Lovforslaget muliggør dog ikke automatisk sagsbehandling, da kommunalbestyrelsen vil skulle behandle hver sag individuelt, hvilket vil indebære faglige skøn forhold til valg af psykolog med henblik på en hensigtsmæssig tilrettelæggelse af behandlingen for den enkelte kvinde.

6. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Forslaget vurderes ikke at have direkte økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet. Forslaget kan medføre afledte positive økonomiske konsekvenser for private leverandører af psykologbehandlingen, fx privatpraktiserende psykologer mv., som vil kunne opleve øget efterspørgsel fra kommunerne på psykologbehandling.

Det vurderes, at principperne for agil erhvervsrettet regulering ikke er relevante, eftersom forslaget ikke påvirker virksomhedernes muligheder for at teste, udvikle og anvende digitale teknologier og forretningsmodeller.

7. Administrative konsekvenser for borgerne

Forslaget har ingen administrative konsekvenser for borgerne.

8. Miljømæssige konsekvenser

Forslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

9. Forholdet til EU-retten

Forslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

10. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslaget har i perioden fra 20. januar 2020 til 18. februar 2020 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

3F – Fagligt Fællesforbund, Ankestyrelsen, BDO Kommunernes Revision, Bedre Psykiatri, Brugerforeningen for aktive stofbrugere, Brugernes Akademi, Bryd Tavsheden, Børnehus Hovedstaden, Børnehus Midt, Børnehus Nord, Børnehus Sjælland, Børnehus Syd, Børnerådet, Center for Voldsramte (Region Hovedstaden), Danmarks Statistik, Danner, Dansk Flygtningehjælp, Dansk Handicapforbund, Dansk Psykiatrisk Selskab, Dansk Psykolog Forening, Dansk Selskab for Psykosocial Rehabilitering, Dansk Socialrådgiverforening, Dansk Stalkingcenter, Danske Handicaporganisationer, Danske Regioner, Datatilsynet, Den Sociale Udviklingsfond (SUF), Det Centrale Handicapråd, Dialog Mod Vold, FOA, Fagbevægelsens Hovedorganisation, Foreningen af Sociale- Sundheds- og Arbejdsmarkedschefer i Danmark, Frederiksberg Kommune (Socialtilsyn Hovedstaden), Faaborg-Midtfyn Kommune (Socialtilsyn Syd), Gadejuristen, Hjørring Kommune (Socialtilsyn Nord), HK/kommunal, Holbæk Kommune (Socialtilsyn Øst), KL, Kristelig Fagbevægelse, Landsforeningen af Kvindekrisecentre (LOKK), Landsforeningen af Socialpædagoger (LFS), Landsforeningen af nuværende og tidligere Psykiatribrugere, Landsforeningen af væresteder (LVS), Landsforeningen for voksne med senfølger af seksuelle overgreb (SPOR), Livslinjen, Lev Uden Vold, LOS – de private sociale tilbud, Lægeforeningen, Mødrehjælpen, Offerrådgivningen i Danmark, PLO, Psykiatrifonden, Red Barnet, Reden Vesterbro, Rigspolitiet, Røde Kors, Rådet for Etniske Minoriteter, Rådet for Socialt Udsatte, Sammenslutningen af Boformer for Hjemløse (SBH), SAND, Selveje Danmark, Silkeborg Kommune (Socialtilsyn Midt), SIND, Socialpædagogernes Landsforbund, Socialt Lederforum, Socialt Udviklingscenter (SUS), VIVE og Q-værk.

11. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Lovforslaget vurderes at medføre samlede offentlige merudgifter på 5,2 mio. kr. i 2020 og 10,3 mio. kr. årligt i 2021 og frem, hvoraf 2,6 mio. kr. i 2020 og 5,3 mio. kr. årligt i 2021 og frem vedrører kommunerne, og 2,5 mio. kr. i 2020 og 5,1 mio. kr. årligt i 2021 og frem vedrører staten (2020-pl).
Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU retten	Forslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.	

Er i strid med de principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering/Går videre end minimumskrav i EU-regulering (sæt X)	Ja	Nej X
---	----	--------------

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Efter servicelovens § 109, stk. 1, skal kommunalbestyrelsen tilbyde midlertidigt ophold i boformer til kvinder, som har været udsat for vold, trusler om vold eller tilsvarende krise i relation til familie- eller samlivsforhold (kvindekrisecenter). Kvinderne kan være ledsaget af børn, og de modtager under opholdet omsorg og støtte.

Optagelse på krisecentret kan efter servicelovens § 109, stk. 2, ske anonymt ved egen henvendelse eller ved henvisning fra offentlige myndigheder. Det er lederen af boformen, der træffer afgørelse om optag og udskrivning, jf. § 109, stk. 3.

Krisecentret efter stk. 1 har efter servicelovens § 109, stk. 4 og 5, orienteringspligt om optagelse og udskrivning af kvinder og evt. ledsagende børn til den kommune, der har pligt til at yde hjælp efter serviceloven, jf. §§ 9-9 b i den sociale retssikkerhedslov.

Kommunalbestyrelsen skal, efter servicelovens § 109, stk. 7, tilbyde indledende og koordinerende støtte og vejledning til kvinder på kvindekrisecenter, og skal efter stk. 8 tilbyde psykologbehandling til alle børn, der ledsager deres mor på kvindekrisecenter.

Med henblik på at sikre, at kvinder på kvindekrisecentre hurtigt får den hjælp, de har brug for, vil kommunalbestyrelsen med det foreslåede *§ 109, stk. 9, 1. pkt.*, i serviceloven som noget nyt skulle tilbyde ti timers psykologbehandling til kvinder, der får ophold i boformer efter § 109, stk. 1.

Kommunalbestyrelsens tilrettelæggelse af psykologbehandlingen vil ske under hensyn til det forventede forløb for henholdsvis kvinden og hendes evt. børn, herunder i forhold til hvor de forventes at opholde sig under forløbet. Psykologbehandling til kvinden vil så vidt muligt skulle koordineres med den øvrige indsats for kvinden på krisecentret samt andre indsatser efter serviceloven og anden relevant lovgivning.

Krisecentret kan enten selv have en psykolog ansat eller kan typisk formidle kontakt til en psykolog, som de er vant til at samarbejde med, og vil dermed ofte kunne være leverandør af psykologbehandlingen. Dette vil imidlertid ikke nødvendigvis være muligt eller hensigtsmæssigt, f.eks. hvis kvinden kun har kort ophold på krisecentret eller lignende.

Anonymt ophold for kvinder på krisecenter vil ikke i sig selv kunne være en hindring for, at kvinden tilbydes psykologbehandling. Kommunen vil skulle søge at overkomme eventuelle udfordringer i tilrettelæggelsen heraf i samarbejde med det pågældende krisecenter. Det vurderes, at det som udgangspunkt vil være muligt at tilrettelægge et behandlingsforløb, hvor kvinden vil kunne opretholde anonymiteten i forhold til den kommunale forvaltning, mens forhold vedrørende autoriserede psykologers pligt til at føre ordnede optegnelser over deres virksomhed skal iagttages, hvilket kan betyde, at kvinden ikke over for psykologen kan opretholde anonymiteten.

Autoriserede psykologers pligt til at føre ordnede optegnelser over deres virksomhed følger af § 14, stk. 1 i lov om psykologer mv., jf. lovebekendtgørelse nr. 52 af 24. januar 2018 med senere ændringer (herefter psykologloven). Efter psykologlovens § 14, stk. 3, har den, hvis personlige forhold der er udarbejdet optegnelser om, ret til aktindsigt i optegnelserne. Det fremgår af § 3 i bekendtgørelse nr. 567 af 19. maj 2017 om autoriserede psykologers pligt til at føre ordnede optegnelser, at en autoriseret psykologs klientjournaler bl.a. skal indeholde oplysninger om klientens navn, alder og bopæl. Det følger af bekendtgørelsens § 6, stk. 1, at journalen skal opbevares i mindst 5 år regnet fra tidspunktet for den senest foretagne optegnelse. Efter bekendtgørelsens § 7, stk. 1, skal autoriserede psykologer opbevare journaler forsvarligt, og det skal sikres, at uvedkommende ikke har adgang til oplysningerne i journalerne. Det fremgår af bekendtgørelsens § 10, at bestemmelser om offentlige ansættelsessteders journalføring, opbevaring og kassation m.v., som følger af anden lovgivning, finder anvendelse uanset bekendtgørelsens §§ 1-5.

Ved en times psykologbehandling forstås konsultationer, der varer 45-60 minutter, og honoraret herfor inkluderer de opgaver, som er relateret til den konkrete konsultation, herunder forberedelse, afregning, tidsbestilling, føre optegnelse mv.

Forslaget vil ikke ændre reglerne om psykologbehandling til børn, der ledsager deres mor på boformer efter servicelovens § 109, stk. 1, jf. § 109, stk. 8. Det vil imidlertid være relevant at overveje tilrettelæggelsen af psykologbehandling til kvinden og eventuelle ledsagende børn, f.eks. i forhold til om hjælpen skal varetages af samme psykolog, den praktiske tilrettelæggelse af psykologbehandlingen i hverdagen m.v.

Den foreslåede ordning vil ikke ændre målgruppen for optag på boformer efter servicelovens § 109, stk. 1, som lederen af boformen efter en konkret og individuel vurdering træffer afgørelse om.

Med det foreslåede *§ 109, stk. 9, 2. pkt.*, vil psykologbehandlingen skulle forestås af en autoriseret psykolog.

Af hensyn til at sikre den fornødne faglighed i behandlingen bør kommunalbestyrelsen i videst muligt omfang anvende psykologer, der har relevant fagligt kendskab til og behandlingsmæssig erfaring med de særlige problematikker, det vedrører, herunder f.eks. vold i nære relationer, social kontrol m.v. Det kan være psykologer med tilknytning til et krisecenter eller lignende.

Med det foreslåede *§ 109, stk. 9, 3. pkt.*, vil pligten til at tilbyde psykologbehandling gælde uanset opholdets varighed.

Imidlertid vil ophold, hvor kvinden og evt. ledsagende børn f.eks. af sikkerhedsmæssige hensyn overflyttes til et andet krisecenter, ikke i denne forbindelse være at betragte som et nyt ophold med yderligere tilbud om ti timers psykologbehandling. Tilsvarende vil det gælde for kvinder med gentagne ophold inden for en kort tidsperiode, og som allerede er i gang med et forløb hos en psykolog efter denne ordning, at der som udgangspunkt ikke vil bevilges yderligere psykologbehandling.

Med det foreslåede *§ 109, stk. 9, 4. pkt.*, skal tilbuddet iværksættes under selve opholdet eller i umiddelbar forlængelse heraf.

Kommunalbestyrelsen vil snarest muligt efter modtagelse af orientering efter § 109, stk. 4, om kvindens ophold, fremsætte tilbuddet til kvinden med henblik på, at forløbet kan iværksættes. Forløbet kan fortsætte, efter kvinden er etableret i egen bolig.

Hvis kvinden indledningsvis takker nej til tilbuddet om psykologbehandling, vil hun under opholdet på krisecentret eller i umiddelbar forlængelse heraf kunne genoptage tilbuddet ved at rette henvendelse

til kommunen herom. En kvinde vil således kunne genoptage tilbuddet efter flytning til egen bolig, så længe det sker i tilknytning til overgangen hertil. Det vil typisk være inden for de første to måneder efter kvindens flytning. Formålet er at sikre, at det ikke er et spørgsmål om timing for tilbuddet om psykologbehandling, der afgør, om kvinden kan gøre brug af tilbuddet. Kommunen er ikke forpligtet til at genfremsætte tilbuddet.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 2

Det foreslås med *stk. 1*, at loven skal træde i kraft 1. juli 2020. Det vil betyde, at kommunalbestyrelsen fra dette tidspunkt vil skulle tilbyde ti timers psykologbehandling til kvinder, der efter lovens ikrafttræden får ophold på boformer efter servicelovens § 109, stk. 1.

Det foreslås med *stk. 2*, at kommunalbestyrelsen desuden vil skulle tilbyde ti timers psykologbehandling til kvinder, der inden lovens ikrafttræden har fået ophold på en boform efter § 109, stk. 1, i lov om social service, og som forsat har ophold på boformen efter lovens ikrafttræden. Kvinder, der forud for lovens ikrafttræden, har afsluttet et ophold på et krisecenter er ikke omfattet af loven.

Serviceloven gælder hverken for Færøerne eller Grønland og indeholder ikke hjemmel til at sætte lov i kraft for Færøerne eller Grønland. Den foreslåede nye bestemmelse i servicelovens § 109, stk. 9, vil således ikke gælde for Færøerne og Grønland.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov*Gældende formulering**Lovforslaget***§ 1**

I lov om social service, jf. lovbekendtgørelse nr. 798 af 7. august 2019, som ændret senest ved § 1 i lov nr. 137 af 25. februar 2020, foretages følgende ændring:

§ 109. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde midlertidigt ophold i boformer til kvinder, som har været udsat for vold, trusler om vold eller tilsvarende krise i relation til familie- eller samlivsforhold. Kvinderne kan være ledsaget af børn, og de modtager under opholdet omsorg og støtte.

Stk. 2. Optagelse i boformen kan ske anonymt ved egen henvendelse eller ved henvisning fra offentlige myndigheder.

Stk. 3. Lederen træffer afgørelse om optagelse og udskrivning.

Stk. 4. Boformer efter stk. 1 skal senest 3 hverdage efter afgørelse om optagelse i boformen give en orientering herom til kommunalbestyrelsen i den kommune, der har pligt til at yde hjælp efter denne lov, jf. §§ 9-9 b i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Stk. 5. Boformer efter stk. 1 skal så vidt muligt inden udskrivning fra boformen, dog senest 3 hverdage herefter, give en orientering herom til kommunalbestyrelsen i den kommune, der har pligt til at yde hjælp efter denne lov, jf. §§ 9-9 b i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Stk. 6. Orienteringerne efter stk. 4 og 5 skal som minimum indeholde kvindens og eventuelle børns navne og cpr-numre samt dato og begrundelse for henholdsvis optagelsen og udskrivningen. For kvinder, der optages i boformen anonymt, jf. stk. 2, udelades kvindens og eventuelle børns navne og cpr-numre, og det skal i øvrigt sikres, at kvindens anonymitet opretholdes.

Stk. 7. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde indledende og koordinerende støtte og vejledning til kvinder på boformer efter denne bestemmelse. Den indledende rådgivning skal iværksættes så tidligt som muligt efter orientering om optagelse i boformen og skal introducere kvinden til den koordinerende rådgivning og skabe kontakt mellem kvinden og en medarbejder, der varetager den koordinerende rådgivning. Den koordinerende rådgivning gives i forhold til bolig, økonomi, arbejdsmarked, skole, daginstitutioner, sundhedsvæsen m.v. og skal understøtte de enkelte dele i kommunalbestyrelsens øvrige tilbud. Rådgivningen iværksættes, senest når forberedelsen til udflytning fra boformen påbegyndes, og gives, indtil kvinden og eventuelle børn er etableret i egen bolig.

Stk. 8. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde psykologbehandling til alle børn, som ledsager moderen under dennes ophold i boformer efter denne bestemmelse. Behandling skal

have et omfang på mindst fire timer og op til ti timer afhængigt af barnets behov. Behandlingen skal udføres af en autoriseret psykolog. Pligten til at tilbyde psykologbehandling gælder uanset opholdets varighed. Tilbuddet skal iværksættes under selve opholdet eller i umiddelbar forlængelse heraf.

1. I § 109 indsættes som *stk. 9*:

»*Stk. 9.* Kommunalbestyrelsen skal tilbyde ti timers psykologbehandling til kvinder, der får ophold i boformer efter stk. 1. Behandlingen skal udføres af en autoriseret psykolog. Pligten til at tilbyde psykologbehandling gælder uanset opholdets varighed. Tilbuddet skal iværksættes under selve opholdet eller i umiddelbar forlængelse heraf.«